

Udmøntningsmodel for grøn opkvalificering mv.

1. maj 2024

Den daværende S-regeringen, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Det Konservative Folkeparti indgik d. 24. juni 2022 en aftale om Grøn skattereform for industri mv. Moderaterne har siden tilsluttet sig aftalen.

Aftalepartierne blev i den forbindelse enige om: ”at der er behov for at styrke de grønne efteruddannelses- og opkvalificeringstilbud for at understøtte, at virksomheder har adgang til de rette kompetencer til den grønne omstilling. Med aftalen om Grøn skattereform for industri mv. aftalte partierne at afsætte 100 mio. kr. årligt i 2025 og 2026 til en reserve til grøn efteruddannelse og opkvalificering. Midlerne skal målrettes fx grønne udstyrsinvesteringer og kompetenceudvikling af undervisere samt udvikling og afprøvning af grønne undervisningsforløb med henblik på understøtte indsatsen for grøn omstilling i opkvalificering og efteruddannelse. Den konkrete udmøntning beslattes af aftalepartierne på baggrund af et oplæg fra regeringen.¹”

De grønne opkvalificeringsinitiativer er indsendt som en del af det danske REPowerEU-kapitel af den danske genopretningsplan, som er en del af EU's genopretningsfacilitet, således at den allerede afsatte nationale finansiering er erstattet med EU-finansiering.

Med henblik på at understøtte grøn opkvalificering udmøntes samlet 217 mio. kr. (2024-pl) til udbydere af erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelser i perioden 2025-2026 til følgende indsatser:

Boks 0.1

Formål og fordeling for udmøntning af EU-midler til grøn efteruddannelse og opkvalificering

1. 50 procent til udstyrsinvesteringer, der bidrager til udviklingen af færdigheder og viden relateret til grønne teknologier og bæredygtighed
2. Ca. 25 procent til faglig opkvalificering af undervisere på erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelserne
3. Ca. 25 procent til udvikling og afprøvning af undervisningsforløb

Der lægges op til, at midlerne går til både udbydere af erhvervsuddannelser og udbydere af arbejdsmarkedsuddannelser, således at begge områder tilgodeses med midler fra puljen.

1. Udstyrsinvesteringer, der bidrager til udviklingen af færdigheder og viden relateret til grønne teknologier og bæredygtighed

¹ [Aftale mellem regeringen og Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti om: Grøn skattereform for industri mv.\(24. juni 2022\) \(fm.dk\)](#)

Det ønskes at understøtte udviklingen af viden og kompetencer til de sektorer, som i særlige grad skal bidrage til den grønne omstilling. Derfor reserveres 108,5 mio. kr. i alt i perioden 2025-2026 til udstyrsinvesteringer til udbydere af erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelser inden for hovedområdet teknologi, byggeri og transport. Dette område omfatter uddannelser, der er særligt udstyrstunge og centrale ift. at bidrage til den grønne omstilling, herunder centrale ift. CO2-reduktion samt energieffektiviseringer og -omlægninger. Beløbet svarer til 50 procent af de samlede midler på 217 mio. kr.

Midlerne udmøntes som en ansøgningspulje, hvor udbydere af de pågældende uddannelser kan søge om midler til udstyrsinvesteringer, som gør, at der kan undervises i ny teknologi eller med nye metoder, der giver elever og kursister færdigheder og kompetencer inden for grøn omstilling. Udstyret kan både udgøre maskiner, værktøj og undervisningsmaterialer, men det kan ligeledes være digitalt fx avanceret digital teknologi, udstyr til simulation mv, der understøtter formålet. Midlerne kan ligeledes anvendes til kompetenceudvikling af undervisere i relation til anvendelse af det ansøgte udstyr.

Tilskudsmodtagere skal i forbindelse med ansøgning af midler til udstyr etablere eller indgå i samarbejder med de(t) relevante faglige udvalg eller efteruddannelsesudvalg samt inddrage de faglige videnscentre i den udstrækning, det giver mening.

2. Faglig opkvalificering af undervisere på erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelserne

Faglig opkvalificering af undervisere på erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelserne er afgørende for at understøtte den grønne omstilling.

Der afsættes 54,3 mio. kr. i alt i perioden 2025-2026 til, at underviserne på erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelserne bliver fagligt opkvalificeret, så undervisere og uddannelsesinstitutionerne kan klæde elever og kursister på til at imødekomme efterspørgslen efter kvalifikationer inden for den nyeste viden om nye teknologier, nye arbejdsmetoder, nye krav til afrapporteringer mv. Dette svarer til ca. 25 procent af de samlede midler på 217 mio. kr.

Midlerne målrettes udbydere af erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelser inden for hovedområdet teknologi, byggeri og transport, samt hovedområdet kontor, handel og forretningsservice, hvor den grønne omstilling også medfører stigende regulering af virksomhedernes dokumentation og opgørelser af bæredygtige indsatser, som kan medføre stigende efterspørgsel efter personer med nye kompetencer inden for bæredygtighedsrapportering.

Midlerne udmøntes ved en ansøgningspulje til institutionernes køb af opkvalificeringskurser, transport ifm. opkvalificering og til erstatningspersonale for det personale, der deltager i opkvalificering. Opkvalificeringen kan f.eks. ske ved inddra-

gelse af videnscentrene, Teknologisk Institut, Nationalt Center for Erhvervspædagogik eller køb af kompetenceudvikling fra private kursusudbydere eller virksomheder, der kan sikre det nødvendige faglige løft af underviserne.

3. Udvikling og afprøvning af undervisningsforløb målrettet den grønne omstilling

Udbydere af erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelser inden for hovedområdet teknologi, byggeri og transport samt inden for kontor, handel og forretningsservice kan ansøge om midler til at udvikle og afprøve undervisningsforløb inden for grøn omstilling. Der reserveres 54,2 mio. kr. i alt i perioden 2025-2026 til formålet. Dette svarer til ca. 25 procent af de samlede midler på 217 mio. kr. Midlerne tildeles på baggrund af en ansøgningspulje.

For både erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelser

For både erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelserne forstås undervisningsforløb bredt som undervisning, faglige aktiviteter og arrangementer samt øvrigt arbejde, der bidrager til, at elever/lærlinge på erhvervsuddannelserne og AMU-kursister opnår kompetencer inden for klimatilpasning og grøn omstilling. Et undervisningsforløb kan bestå af flere sammenhængende delforløb og kombinere flere fag mv.

Udvikling og afprøvning af forløbene skal ske i samarbejde med eller inddragelse af de(t) relevante faglige udvalg eller efteruddannelsesudvalg, samt evt. videnscentrene og vidensmiljøer, så det sikres, at de undervisningsforløb, der udvikles og afprøves, bygger på den viden, som de faglige udvalg/efteruddannelsesudvalg og videnscentrene har om den grønne omstilling og om de erhvervsrettede uddannelser.

Særligt for erhvervsuddannelserne

På erhvervsuddannelserne kan projekterne eksempelvis være undervisningsforløb, der:

- Understøtter kompetencer inden for genanvendelse og reduktion af forskellige slags materialer i byggeri og industri mv.
- Fokuserer på bæredygtig energiproduktion og -forsyning
- Implementerer forretningsmodeller, der er mindre klimabelastende i forhold til produktion og forbrug mv.

Projekterne kan også omhandle udvikling af nye valgfri specialefag på hovedforløbet, der er begrundet i uddannelsernes kompetencemål. Projekterne kan afgrænses til en enkelt eller flere erhvervsuddannelser, ligesom projekterne kan omfatte et eller flere fag, elevgrupper og/eller forløb (grundforløbets 1. del, grundforløbets 2. del eller skoleperioder i hovedforløbet).

Det er en forudsætning for udvikling af undervisningsforløbene, at de på erhvervsuddannelserne skal kunne rummes inden for uddannelsernes eksisterende uddannelsestid.

Særligt for arbejdsmarkedsuddannelserne

På arbejdsmarkedsuddannelserne kan projekterne eksempelvis omhandle udvikling af undervisningsforløb, der sammensættes af forskellige eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser, som tilsammen udgør en uddannelsespakke, der efterspørges af brancher og sektorer i forbindelse med den grønne omstilling, og dermed kan sættes hurtigt i drift. Det kan eksempelvis være undervisningsforløb, der giver kompetencer inden for energiomstilling og optimering. Projekterne kan også omhandle udvikling af forslag til nye AMU-kurser, som ønskes udviklet, og som skal godkendes og finansieres ligesom andre, nye AMU-kurser.

Udvikling af nye uddannelsesforløb afstemmes med de eksisterende forløb på området, som efteruddannelsesudvalgene har udviklet, og koordineres med efteruddannelsesudvalgene på de pågældende brancheområder.

Generelt

Der kan ydes tilskud til udviklingsaktiviteter og materialer i relation hertil. Der kan tillige ansøges om tilskud til udviklingsaktiviteter og udvikling af undervisningsforløb i tilknytning til ansøgning om nyt udstyr.

Det er en betingelse, at underviserne på institutionerne inddrages i udviklingen og afprøvningen af undervisningsforløbene.

Proces

Børne- og Undervisningsministeriet udmønter midlerne til grøn opkvalificering inden for de tre ovenstående formål.

Grøn omstilling og klimatilpasning mv. forventes at være et pejlemærke i udviklingen af erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelser mange år frem. Derfor er der enighed om, at vidensindsamling i projekterne med henblik på at sprede erfaring i sektoren er et vigtigt hensyn ved udmøntning af disse puljer. Foruden at indsende en afsluttende rapport og regnskab skal tilskudsmodtagerne derfor være indstillet på evt. at deltage i et vidensdelingsseminar eller lignede med henblik på at dele projektets resultater, viden og erfaringer med sektoren.

Tidsplan

- Ultimo januar 2025: Puljerne kan slås op på statens tilskudspuljer
- Medio/ultimo marts 2025: Ansøgningsfrist
- Senest i 3. kvartal 2025: Der udsendes bevillingsbreve til tilskudsmodtagere